

Medlemsaktuellt

Nyheter, tips och inspiration för dig som Landshypotekare

November 2023

**Möt Sofie
och Alexander
som kombinerar
lantbruksliv med
anställning**

**Investeringen för
din ekonomi**

Fokus på kvinnor i de
gröna näringarna

**Emma valde att engagera
sig i Landshypotek**

Intresset för att spara
är rekordstort

I korthet

Kvartalsrapporten ger trygghet

Landshypotek Bank är en trygg bank i en osäker ekonomisk tid. Bankens finansiella resultat ger goda möjligheter till fortsatt utveckling och att skapa kund- och medlemsvärde. Utlånings- tillväxten på marknaden har avstannat, men banken har fortsatt växa som bank för sparare. Finansiellt ser 2023 ut att bli starkt. Det visar kvartalsrapporten för de första tre kvartalen som finns att läsa på landshypotek.se under Finansiella rapporter.

Stark sparautmanare

Räntorna har kraftigt stigit under det senaste året och många har reagerat på att sparräntorna generellt inte har hängt med. Landshypotek har stuckit ut genom att vara tidigt ute med sparräntehöjningar och gjort flera höjningar under hösten.

Nya sparakunder

Många nya sparakunder har hittat till Landshypotek. Med det starka erbjudandet och bankens marknadsföring hade volymerna ökat med 1 miljard kronor under kvartalet och närmare 15 miljarder kronor på drygt ett år. Du kan läsa mer om vårt sparande på sidan 11.

Digital signering för bolån öppnad

Landshypotek kunde under hösten som en av de första bankerna på marknaden erbjuda kunderna digital signering för bolån. Det är ett steg av flera som Landshypotek Bank tagit och kommer att fortsätta ta för att förenkla för kunderna.

Läs mer nyheter

Mer nyheter om Landshypotek och det som händer på banken går att ta del av på landshypotek.se, Facebook, Instagram, X (tidigare Twitter) och LinkedIn.

Lantbruksintresset håller i sig men ekonomin utmanar

Redan före pandemin hade intresset för svenskt lantbruk och våra landsbygder blivit betydligt större från många fler utanför våra näringar. Efter Rysslands krig mot Ukraina tog det ytterligare fart. Det diskuterades självförsörjningsgrader och utflyttningar från stad till land. Det var länge sedan vi såg så mycket om svenskt lantbruk i vanliga nyhetssändningar och i artiklar.

Den ökade uppmärksamheten har nu sjunkit undan något, men även till viss del hållit i sig. Jag får exempelvis allt oftare frågor från allmänmedia om hur det går för svenskt lantbruk. I grunden finns ett intresse för livsmedelsproduktion, att bo med livskvalitet och utvecklingen av hela landet.

Jag tror att vi alla som är verksamma för och i de gröna näringarna, och som bor på landets landsbygder, ännu bättre skulle vilja ta till vara på intresset. Det ekonomiska läget i samhället förändrar situationen något, ger nya möjligheter, men utmanar också möjligheterna till ett lyft för det som vi jobbar för och med.

Många lantbruksföretagare hade ett bra 2022. För den som driver lantbruket som ett fullskaligt företag så ökade kostnaderna, men även intjäningen. I år har det varit tuffare.

”
Vi har byggt upp en verksamhet på Landshypotek som gör att vi står tryggt och kan fortsätta utveckla oss.

Årets växtodlingssäsong blev utmanande. Biologisk produktion lever alltid med våderriskerna, men att 2022 gav både goda skördar och priser är bra att ha med sig när 2023 ska summeras.

Lönsamheten inom lantbruksföretagandet behöver generellt gå upp och intjäningsmöjligheterna för landsbygder stiga. Det vore bra om allt fler vågade satsa.

Nu är vi i ett osäkert läge i ekonomin. Det påverkar investeringstakten och är en tilltagande utmaning för svenskt lantbruk.

Men alla medlemmar i Landshypotek driver inte fullskaliga lantbruksföretag, utan satsar på ett boende och sin gård genom en kombination av lön från annat håll och en mindre verksamhet. Ni möter några av dem här i Medlemsaktuellt. Också här märks ett ökat intresse.

Vi har inlett ett nytt samarbete med Avanza, som nåtts av en efterfrågan på lantbrukslån från sina kunder. Vi kommer också på egen hand utveckla oss ännu mer för de kunder som har en mindre gård och verksamhet. Landshypotek har som huvudsyfte att vara till och bra för alla som äger skog- och jordbruksfastigheter, oavsett storlek på fastighet och verksamhet.

En trygg bank för jord- och skogsägare behövs särskilt i dessa tider. Vi är ödmjuka inför att även 2024 kommer att präglas av ekonomisk osäkerhet, avvaktande marknader och tuffa ekonomiska tider i samhället och därmed också för våra kunder.

Vi har byggt upp en verksamhet på Landshypotek som gör att vi står tryggt och kan fortsätta utveckla oss, fokusera på de gröna näringarna och vara nära er kunder. Det hoppas vi märks i alla våra kontakter, och även i det här numret av Medlemsaktuellt.

Intresset för landsbygder och lantbruksföretagande kan komma och gå, men för oss kommer det att bestå.

Per Lindblad
VD Landshypotek Bank

Vi finns och ska finnas nära våra kunder

Pandemin, oron i världen och ökat fokus på hållbarhet är något av det som ökat intresset för lantbruket i samhället. Intresset skapar möjligheter och många lantbrukare upplevde ett fint 2022. Men hur mår svenska lantbruksföretagare idag? Går det att ta tillvara möjligheterna?

Stefan Malmström, affärschef för jord och skog på Landshypotek Bank, menar att det är utmanande i en tid som präglas av hög osäkerhet.

– Många lantbrukare kämpar med att anpassa sig till allt högre kostnader och årets skörd gör läget än mer besvärligt för många. Som väl är kommer vi från ett starkt fjolår, annars hade läget i sektorn varit än mer bekymmersamt. Sedan ska man alltid bära med sig att det givetvis ser väldigt olika ut för olika branscher och runt om i landet.

Räntor ökar

Riksbanken har fortsatt höja styrräntan under hela året och med stigande räntor ökar kapitalkostnaderna.

– Allt fler lantbruksföretagare har dessutom rörlig ränta. Det innebär att företagens påverkas direkt när räntan ändras.

Investeringar minskar

Osäkerheten inom ekonomin ger lägre investeringsaktivitet på marknaden. Fortsatt görs vissa köp av intilliggande

fastigheter, även om det är färre objekt ute, och satsningar på exempelvis energieffektiviseringar. Samtidigt avvaktar många med de större investeringarna.

Även vårens Lantbrukspanel från Landshypotek visar att många lantbrukare upplever det högre kostnadsläget som utmanande, verkligen tänker på lönsamheten och är mer återhållsamma med nödvändiga investeringar. Den lägre investeringstakten är problematisk på sikt då investeringar behövs för att upprätthålla produktionen.

Vi för mängder av dagliga samtal om bästa individuella lösningar på de behov som en kund kan ha.

– På längre sikt riskerar det att bromsa utvecklingen inom de gröna näringarna och för svensk självhushållning. Därför hoppas jag att räntan landar på en mer

Stefan Malmström berättar om det ekonomiska läget.

förutsägbar nivå. Det gör det enklare för våra kunder att lägga fast sina framtidsplaner och planera sina satsningar, säger Stefan Malmström.

Det troliga är att vi får fortsätta att leva med den högre räntenivån ytterligare en tid. Det behöver inte vara utmanande om intjänningen också ökar. Men helt klart är att lånat kapital kommer att ha en betydligt större påverkan på företagets ekonomi framöver, jämfört med tidigare år med negativ styrränta.

Osäker tid

I en tid med hög osäkerhet har Landshypotek, som jord- och skogsbrukarnas bank, väldigt många samtal med kunder.

– Vi vill och ska ligga nära våra kunder. Även om nytillgången på marknaden gått ned så har vi inte färre kontakter. I tider av osäkerhet behövs verkligen en trygg bank. Vi har mängder av dagliga samtal med såväl nuvarande och nya kunder om bästa individuella lösningar på de behov som en kund kan ha. Vi finns och ska finnas där, konstaterar Stefan Malmström.

Det gäller vid villkorsändring av dina lån

När räntebindningsperioden för ditt lån löper ut sätts nya räntevillkor. Cirka en månad innan villkorsändringsdagen får du en förfrågan från oss om vilken bindningstid du önskar för nästa villkorsperiod. Valet gör du sedan enklast i internetbanken. Viktigt att tänka på när räntorna ändras allt oftare är att räntesatserna som anges i villkorserbudandet är preliminära och att räntan fastställs först på villkorsändringsdagen. Om du inte gör något nytt val läggs ditt lån automatiskt om till rörligt, oavsett vilken bindningstid ditt lån hade tidigare.

Få bättre koll på räntemarknaden

Som medlem erbjuds du att ta del av bankens spaningar kring det rådande ränteläget. Tillsammans med din egen kunskap ger det dig goda förutsättningar att sätta dig in i hur de kan komma att påverka dig och din verksamhet. De digitala sändningarna äger rum ungefär varannan månad.

→ **Läs mer och anmäl ditt intresse på landshypotek.se/rantemarknaden**

”

Ordförande har ordet

Vår bank ägs av dig, mig och 35 000 andra personer som har en jord- och skogsfastighet. Tack vare att vi är så många som är delägare och medlemmar med mycket vitt skilda verksamheter är vi en stabil och stark ägare av denna klenod som Landshypotek är. Det behövs i tider av oro.

Få full utväxling av medlemskapet

Landshypotek har under mycket lång tid byggt upp ett starkt kapital genom kloka investeringar och skicklig drift av banken. Insatserna från er delägare, tillsammans med de samlade driftsöverskotten, utgör idag det egna kapitalet. I Landshypoteksmodellen är det ingen annan som tjänar på er utan allt överskott återinvesteras i verksamheten eller delas ut i form av utdelning på era insatser. Ta gärna vara på möjligheten att investera i insatser som gör att ni får full utväxling av medlemskapet. Det är bra för er och det är bra för Landshypotek.

Tufft år

Årets exceptionellt snabba ränteuppgång är påfrestande. För låntagare förändras den snabbt ökande kapitalkostnaden förutsättningarna för fortsatta investeringar och kapitalkostnaden för redan gjorda investeringar blir tyngre att bära. Till det ska läggas det snabbt ökande kostnadsläget i allmänhet och i vissa branscher fallerar dessutom intäktssidan oroväckande.

Ha en tät dialog med banken

Landshypotek är dock väl rustat för att stötta sina kunder genom dessa utmanande tider. Medarbetarna har bred och djup kunskap om jord och skog som kommer väl till pass för oss medlemmar när det kärvar till sig. Min uppmaning är att ha tät dialog med banken. Banken är till för oss medlemmar både i goda och svåra tider.

Positiva insikter

Allt är dock inte nattsvar. I skrivande stund är efterfrågan på virke och skogsmark fortsatt god, liksom efterfrågan på svensk mat. En annan positiv sak i svenskt jord- och skogsbruk är att vi är långt fram i utvecklingen mot ökad hållbarhet och ledande i den utvecklingen. Att producera varor med reducerat klimatavtryck kommer att efterfrågas mer och mer.

Per-Olof Hilmér
Ordförande i Landshypotek
Ekonomisk Förening

Att vara förtroendevald

Emma Zeigler, förtroendevald i region Mitt, tillsammans med Sky och Dakota, två av hennes Nokotahästar som hon fött upp på gården.

Emma Zeigler är förtroendevald i region Mitt. Hon driver häst-uppfödning och skogsbruk i liten skala strax utanför Örnsköldsvik. Vi har pratat med henne om vad det innebär att vara förtroendevald.

Varför är du engagerad i Landshypotek?

– När jag fick frågan att ställa upp i val till regionstyrelsen behövde jag inte lång betänketid. För mig är en levande landsbygd och hög självförsörjningsgrad i landet riktiga hjärtefrågor och Landshypotek spelar en avgörande roll för företagandet som gör detta möjligt. Att få vara en liten kugge i detta och samtidigt en röst för våra många driftiga företagare i deras egen bank är för mig ett riktigt hedersuppdrag.

Vad är viktigast för er i region Mitt nu?

– En viktig fråga på vårt bord är arbetet för ett ökat engagemang i föreningen. Den demokratiska processen som gör vår bank unik är beroende av att medlemmar engagerar sig och gör sin röst hörd. I detta ingår också att locka nya medlemmar ur de yngre generationerna för att föreningen ska kunna frodas även många år framöver.

Vad är aktuellt på din egen gård och i din verksamhet nu?

– Det har varit en varm höst och mina hästar går fortfarande på bete i skrivande stund, men nu närmar sig invintringen snabbt. Mot årets slut ska jag skicka två avelsston till en nyuppstartad uppfödare i Frankrike. Det är så roligt att se nya entusiaster fortsätta utveckla ens arbete. Senare under hösten väntas också jobb i skogen. Jag har ett litet parti björkrik gallring att sätta sågen i och det kommer bli ett utmärkt tillskott till vedförrådet.

Nyfiken på uppdraget?

På regionmötena som hålls mellan 16 och 24 mars väljs förtroendevalda till landets elva regionstyrelser.

Som förtroendevald i Landshypotek Ekonomisk Förening ingår du antingen i en styrelse- eller valberedningsgrupp där du representerar medlemmarna och med din kunskap bidrar till att stärka Landshypotek som den ledande banken inom jord och skog. Du kan också bli certifierad fastighetsvärderare och värdera fastigheter åt banken. Vill du veta mer om uppdraget eller känner du någon som du tror skulle vara intresserad? Välkommen att kontakta regionstyrelsen eller valberedningen i din region så får du veta mer.

Nominera och motionera

Senast 31 januari ska motioner, valberedningarnas och eventuellt andra förslag ha inkommit till regionordförande i respektive region.

→ Läs mer om hur processen går till på landshypotek.se/nominera

Nominera & motionera
senast
31 januari

Investeringen som kan stärka din ekonomi

En viktig del i att vara lånekund hos Landshypotek är möjligheten att ta del av bankens vinst. Det stärker ekonomin hos lantbruksföretagare och är samtidigt en del av att gemensamt äga och utveckla en bank för jord- och skogsbrukare. Möjligheten är unik på svensk bankmarknad.

– Att våra medlemmar kan ta del av vinsten genom att investera i Landshypotek är ständigt närvarande i kundrelationen. Vi diskuterar ofta hur det är en möjlighet i din ekonomi och stärker dig som kund hos oss och som lantbruksföretagare. Investeringen kan vara en bra och viktig del i den ekonomiska helheten, säger Martin Nordström, kundansvarig, som dagligen har kontakt med lantbruksföretagare.

Nu har många en tuffare ekonomisk situation och det kanske inte finns de extra pengarna för att investera i Landshypotek för en möjlig framtida avkastning. Samtidigt är det viktigt att ha en långsiktig tanke med sin ekonomi och för dem som har ekonomiskt utrymme kan det i dessa tider vara intressant med investeringar som historiskt gett god och årlig avkastning.

– Vi är nära våra kunder, finns till för jord- och skogsbrukare och ser långsiktigt på

våra kundrelationer. Det finns därmed alla möjligheter att ha en dialog med oss om vad en investering i Landshypotek betyder för dig som kund och för ekonomin i ditt lantbruksföretag. Finns inte möjlighet nu så kan det vara något att diskutera för de kommande åren, säger Martin.

Landshypotek är jord- och skogsbrukarnas bank. Därför är det en central del av hela affärsmodellen som bank att överskottet går tillbaka till gårdar över hela landet och behålls inom näringen.

– Det är den ultimata bekräftelsen på ett väl utfört arbete för oss på banken. Vi jobbar ju för jord- och skogsbruket och själva utdelningen, där vi stärker företagare inom de gröna näringarna direkt, är ett riktigt starkt kvitto i vårt arbete, säger Stefan Malmström som är affärschef för jord och skog på Landshypotek Bank.

Det är också viktigt för banken och föreningen som medlemsorganisation att många är med och investerar i Landshypotek.

Kunder som har lånat en mindre summa kan tycka att investeringen på 4 procent av lånebeloppet inte ger så mycket avkastning i kronor. Men även en mindre investering ger, med den historiska avkastning på 8 - 12 % som Landshypotek har haft, pengar.

– Vi vill att fler medlemmar investerar och att fler investerar upp till fyra procent av lånebeloppet. Det ger dels ett tillskott till den egna ekonomin, dels ökar bankens tyngd som företrädare för jord- och skogsbruket och olika branscher inom jord- och skogsnäringarna, konstaterar Per-Olof Hilmér som är ordförande i Landshypotek Ekonomisk Förening.

Din insats ger dig mer av Landshypotek

Du som lånar till en lantbruksfastighet hos Landshypotek Bank blir också medlem i Landshypotek Ekonomisk Förening och får ta del av bankens vinst.

Alla medlemmar har en grundinsats på lägst 500 kronor och kan investera upp till 4 procent av lånebeloppet i banken. Det ger dig möjligheten att påverka hur stor just din utdelning blir. Genom att öka din insats innan årsskiftet möjliggör du att både ditt kapital och den gemensamma nyttan växer. Medlemmarnas insatser bidrar till att säkerställa kapital för fler satsningar inom jord och skog och till att fortsätta utveckla den gemensamma banken. Kom ihåg att insatskapitalet är bundet riskkapital och att historisk avkastning inte ger någon garanti för framtida avkastning.

→ Läs mer om möjligheten att investera på landshypotek.se/investera

- 1 På landshypotek.se/investera hittar du det mesta om att investera i Landshypotek. Läs mer om insatskapital och hur det fungerar, testa vår kalkyl för att räkna på din utdelning och ta del av guider om hur du kan öka din insats. Du hittar också svar på flera vanliga frågor.
- 2 I Internetbanken ser du ditt insatskapital och hur mycket du kan investera. Gå in på landshypotek.se, logga in med ditt BankID och gå vidare till Investera.

Dubbelt upp i Södra Björnfall

– möt Sofie och Alexander Orrby

Sofie och Alexander Orrby kombinerar lantbruket med varsin anställning. Hon är tandsköterska och han jobbar med tunnelbygge. För att livet med sönerna Hampus och Melvin ska fungera måste de planera sin tid noga. Nu bygger de ett nytt stall och funderar på att bli heltidslantbrukare.

Det har varit ett händelserikt år för Sofie och Alexander i Södra Björnfall vid Mariedamm utanför Askersund. Hemma på gården Åsen jobbar de för fullt för att få färdigt sitt nya stall. Målet är att byggnaden ska stå färdig i början på nya året. Samtidigt har paret årets tuffa skördesäsong i färskt minne, då ihärdig torka följdes av extrem nederbörd.

Sedan Sofie och Alexander köpte gården för tio år sedan har deras tillvaro allt mer börjat likna ett riktigt lantbrukarliv. Det som började med drömmen om att "bo på landet" har med tiden utvecklats till ett lantbruk med odling och djurhållning. Ett liv där det, som Alexander säger, gäller att ha koll både på kalendern och väderleken.

Idag har Sofie och Alexander ett femtontal dikor. De odlar på cirka 100 hektar mark, varav nio hektar hör till gården. Eventuellt överskott av vallfoder säljer de vidare. Paret hyr också ut tjänster, även om den verksamheten på senare tid krympt. De får mycket hjälp med djur och skörd av Alexanders bror Oscar och grannen Anders. Sönerna Hampus som är åtta år och Melvin som är fyra hjälper också till.

– Så fort Alexander ska köra traktor springer Melvin med ut. Vi brukar säga att den dagen då bägge grabbarna kan hjälpa till, då kommer allt att gå lättare, säger Sofie.

Dubbeljobb ger ekonomisk trygghet

Än så länge arbetar både Sofie och Alexander med andra saker jämte lantbruket. Sofie är tandsköterska och jobbar i Hallsberg, ibland i Askersund. Med en drygt åttioprocentig tjänst har hon eftermiddagarna fria för gården.

Vi ville ut på landet men ändå bo kvar.

Alexander arbetar som servicetekniker i tunnelbyggen, just nu i projektet Varbergs-tunneln. Han följer ett rullande schema och är borta på jobb en vecka i taget. Mellan skiften får han obrutna veckor hemma på gården.

Det dubbla yrkeslivet gör att Sofie och Alexander kan sova lite lugnare om natten.

Tack vare sina anställningar lever de inte med den ekonomiska press som många heltidslantbrukare gör. Samtidigt ställer kombinationen av anställningar och lantbruk extra krav på paret planering. För att få vardagen att gå ihop krävs en del pusslande med tiden.

– På väg till jobbet brukar jag först ta en sväng och se till djuren. Sedan kör jag och lämnar barnen på förskolan. Och på väg hem från jobbet kollar jag till djuren igen, säger Sofie.

Barndomsminnen från landet

Det var när tankarna på att bilda familj kom som Sofie och Alexander – som båda bott i tätorter i trakten – började se sig om efter en gård. Både två har fina barndomsminnen av ett liv på landet. Som liten var Alexander mycket hos sin mormor och morfar, där han fick vara med och köra traktor. Sofie växte upp på en mjölkgård.

– Vi ville ut på landet men ändå bo kvar. Vi ville fortsätta ha nära till släkt och vänner. Gården här i Södra Björnfall blev lösningen, vilket vi inte ångrar en sekund, säger Alexander.

Gården Åsens historia går tillbaka till mitten av 1800-talet. Idag är Sofie och Alexander ganska ensamma i bygden om att ha nötkreatur.

I början av 2024 planerar Sofie och Alexander att inviga nya stallet. Alexander gör mycket byggjobb själv, men tar också hjälp av lokala entreprenörer och släkt och vänner.

Åttaårige Hampus, Melvin som är fyra och mamma Sofie framför bygget av nya stallet. Killarna trivs med livet på gården och hjälper redan till med olika småsysslor.

Idag är det snudd på omöjligt att hitta en gård till försäljning i Askersunds-trakten. När Sofie och Alexander köpte Åsen var intresset för "livet på landet" inte lika stort som nu. Köpet gick smidigt. Sedan dess har paret sett hur gårdarna runt omkring dem fått nya yngre ägare.

Utmanande skördesäsong

Årets skördesäsong var Sofie och Alexanders hittills tuffaste utmaning som lantbrukare. När torkan äntligen var över, då kom regnet! Och för att hinna med både skörd och tunneljobb krävdes några maratonpass på åkrarna.

– Jag satte mig i traktorn vid nio på morgonen och gick inte ur den förrän tio, halv elva på kvällen. Det hängde regn i luften och dagen efter skulle jag iväg och jobba. Då kände jag av tidspressen. För att hinna med var det bara att ligga i, säger Alexander.

Hur ser ni på framtiden på gården?

– Närmaste målet är att få färdigt det nya stallet. Genom att effektivisera hoppas vi kunna ha fler djur utan att behöva lägga mer tid på dem. Vi vill utveckla våra stall med nya eldrivna maskiner, idag använder vi en traktor för att fodra och skrapa ihop. Vi vill också bli mer självförsörjande och vi har planer på att investera i solceller, säger Sofie.

Är ni på väg att bli heltidsbönder?

– Det är ett mer långsiktigt mål. I nuläget känns det tryggt att vi har våra anställningar, det minskar som sagt den ekonomiska pressen. Tanken är att jag så småningom ska lägga mer arbetstid på gården. Vi får se vad våra nuvarande satsningar ger. Saker får ta den tid de tar, säger Alexander.

Åsen i Södra Björnfall

Plats: Södra Björnfall vid Mariedamm, 2,5 mil öster om Askersund

Drivs av: Alexander och Sofie Orrby. De får hjälp av Alexanders bror Oscar och grannen Anders.

Odling: Vall och lite spannmål, konventionell odling

Nötkreatur: 15 dikor

Mark: 9 ha egen, ca 100 ha arrenderad

Skog: 15 ha, egen fastighet 1,5 mil från gården

Energikälla: Värmer upp byggnaderna med ved från egen skog

Annat: Viss foderförsäljning och en del tjänster

Sofie och Alexanders tips: Så lyckas du kombinera jobb och lantbruk

1. Släpp tankarna. Försök att inte tänka på gården när du är på jobbet. Och tvärtom. Låt problemen vila och ta dig sedan an dem med ny energi.

2. Fråga om hjälp. Prata med erfarna grannar, vänner och bekanta. Du kan få ovärderliga tips.

3. Planera in ledighet. Lantbrukande är krävande och du behöver tid för återhämtning.

Nytt smart stall för korna

Storlek: 504 kvm

Kapacitet: Plats för 40 dikor och 40 kalvar

Bygge: Stallbyggsats som Alexander och Sofie till största del uppför själva tillsammans med lokala entreprenörer. Även släkt och vänner hjälper till.

Tidplan: Invigning i början av 2024

Medlem och kund – så hänger det samman

Sedan 1836 har jord- och skogsbrukare skapat värde både för sig själva och för hela lantbruket genom att äga Landshypotek. Bankens medarbetare utvecklar bankverksamheten, hanterar alla operativa frågor och håller i kundrelationerna. Men som lånekund inom jord och skog är du också en del av en medlemsförening, Landshypotek Ekonomisk Förening, som leds av förtroendevalda.

Medlemsföreningen fokuserar på fyra områden i sin verksamhet:

- vara ägare av banken
- vara demokratisk organisation för medlemmarna
- företräda Landshypotek för att fler ska upptäcka banken
- värdera jord- och skogsbruksfastigheter.

För det har föreningen organiserat sig i fyra utskott och kommittéer med särskilt ansvariga förtroendevalda.

Ägande och kapital

Ett kapital- och ägarutskott hanterar och utvecklar frågor som direkt rör ägandet av banken inklusive kapitalfrågor och relationen med bankens ledning. Kontaktperson är Per-Olof Hilmér.

Medlemsdemokratin

Medlemskommittén sätter fokus på att utveckla medlemsorganisationen, medlemsrelationen och medlemsaktiviteter. Kontaktperson är Marie André. Runt om i landet stärks demokratin och medlemsrelationen genom regionstyrelser. För att utbyta erfarenheter över hela landet och samordna medlemsverksamheten finns ett föreningsråd med representanter för landets Regionstyrelser.

Företräda Landshypotek

Ambassadörskommittén sätter fokus på föreningens arbete med synlighet och närvaro i externa sammanhang. Kontaktperson är Rickard Klingberg.

Värderingar av fastigheter

Det är förtroendevalda som värderar fastigheter på uppdrag av banken. En särskild värderingskommitté fokuserar på att förtroendevalda har en gemensam grund för värderingarna, är certifierade och i ett ständigt lärande. Kontaktperson är Claes Mattsson.

Kontaktuppgifter finns på landshypotek.se, klicka dig vidare till Om Landshypotek och Landshypotek Ekonomisk Förening.

Nu kan Avanzakunder enklare upptäcka Landshypotek

I september inledde Landshypotek ett nytt samarbete. Kunder hos Avanza kan nu enklare ansöka om lån till lantbruksfastighet hos Landshypotek. Det påverkar inte nuvarande kunder hos Landshypotek utan samarbetet är ett sätt att komma i kontakt med fler och nya, framför allt kunder som bor på en mindre lantgård.

– Vi har ständigt fokus på lantbruksmarknaden och våra lantbrukskunder, oavsett om man har en mindre eller större lantbruksfastighet. Men på lånemarknaden i stort får lantbruket inte så mycket uppmärksamhet. Vi är därför glada att göra den här satsingen, som vi hoppas ska leda till att fler kan upptäcka möjligheterna hos oss på Landshypotek, säger Per Lindblad, vd på Landshypotek Bank.

Avanza upplever att de har haft en ökad efterfrågan på gårdslån hos sina kunder. Men varför väljer de att samarbeta med just Landshypotek?

Karin Westman, som är chef för teamet som arbetar med gårdskunder, berättar:

– Det är skillnad att låna till en lantbruksfastighet jämfört med en villa eller lägenhet. Då är det en fördel med ett dedikerat team av specialister som förstår och kan hjälpa till med allt du behöver. Vi kan utlåningen och har förståelse för marknaden. Många av oss bor dessutom själva på gård och är utbildade inom de gröna näringarna.

Landshypotek har sedan tidigare som enda bank byggt upp en digital ansökan för lån till såväl mindre som större jord- och skogsbruksfastigheter. Nu kopplas ansökan samman med Avanzas digitala ytor för deras kunder.

Snart finns din nästa avi i Internetbanken

Din låneavi kommer finnas tillgänglig i Internetbanken i början av december. Du hittar den genom att logga in i Internetbanken på landshypotek.se och gå till **Mina dokument > Avier**.

Där kan du även spara ner låneavin till din dator och skriva ut den om du önskar.

Vi passar även på att tipsa om att det kan vara smidigt att betala ditt lån med autogiro eller e-faktura. E-faktura ordnar du hos den bank där pengarna ska dras.

➔ **Läs mer om hur du tecknar autogiro på landshypotek.se/autogiro**

De sätter fokus på kvinnor i de gröna näringarna

I våras inleddes ett nätverksbyggande forum som riktar sig till kvinnor, i eller nära de gröna näringarna. Landshypotek Bank är värd för träffarna tillsammans med LRF Ungdomen. Forumet bygger på kunskapsdelning och en öppen dialog kring olika frågor med syftet att dela erfarenheter och lära av varandra.

Initiativtagare till forumet är Rebecca Angeldahl, kundansvarig, och Susanna Olsson, kreditstöd, på Landshypotek Bank.

– Efter en reflektion kring att den klart dominerande deltagarskaran på de räntesnack och träffar som Landshypotek löpande bjuder in sina kunder till är män, undrade vi var alla kvinnor som på olika sätt verkar inom de gröna näringarna höll hus, berättar Rebecca och fortsätter:

– Vid närmare eftertanke kände vi att det finns så många fler frågor som vi skulle kunna lyfta riktade till just kvinnor och att det saknades ett forum för nätverkande för tjejer runt dem. Med visionen om ett öppet, välkomnande forum där vi kan dela kunskap, erfarenheter och tankar

kontaktade vi LRF Ungdomen som var snabba att haka på idén. Och nu är vi igång, det känns jätteroligt.

Ett öppet, välkomnande forum där vi kan dela kunskap, erfarenheter och tankar.

I början på oktober hölls den andra träffen med över 200 anmällda. De samlades digitalt och lyssnade till Lotten Rapp, förtroendevald i Landshypotek, som delade med sig av sin resa som elitidrottare, hur hon idag använder erfarenheter

Rebecca Angeldahl och Susanna Olsson är initiativtagarna till nätverksforumet.

Intresserad av nästa nätverksträff?

Scanna QR-koden så kommer du till intresseanmälan för dessa seminarium

från idrotten som skogsägare och varför det är viktigt att fler kvinnor tar tag i sitt skogsäggande.

Under träffen fick deltagarna även möjlighet att diskutera och dela med sig av sina egna erfarenheter och utmaningar inom de gröna näringarna.

Viktor & Hanna vinnare av årets uppsatsstipendium

Stort grattis till Viktor Skans och Hanna Steinum som vann Landshypotek Banks uppsatsstipendium för de gröna näringarnas framtid med deras uppsats "Production and Use of Biochar from Agricultural Plant Residues - Consequences for climate and soil fertility".

Hur känns det att ha vunnit uppsatsstipendiet?

– Det är hur kul som helst! Särskilt eftersom det är inom ett så roligt område. Det känns också väldigt bra att Landshypotek tycker att det här är ett viktigt ämne. Det bekräftar ytterligare det vi har tänkt, berättar Viktor.

Studien beskriver kolets flöde i jordbruket och visar på vilka möjligheter biokol dels kan ha för att förbättra jordens bördighet och dels kvantifiera vilken kolsänka som användandet kan ge. Det är ett aktuellt och viktigt ämne i ett utvecklingsperspektiv som berör många intressenter i samhället.

– Vi tyckte båda att det var superintressant. Vi fick även bra förslag från vår handledare på Chalmers. Vi valde att göra det med vår egna tvist med klimatmodellering.

Kan man skydda sig mot extremväder som lantbrukare?

Extremväder är något som präglat sommaren 2023. Först en längre torka som gjorde att många befarade ett nytt 2018. Sen kom regnet med besked och många lantbrukare drabbades av översvämmade åkrar lagom till skörden. Och så drog stormen Hans in över landet.

– Det här årets väder är inget som någon kunde förstå sig innan. Lägg där till de höga priserna på insatsvaror som gör att 2023 blir ett år med höga risker och dåligt utfall för många i branschen, säger Martin Nordström, kundansvarig på Landshypotek Bank.

Det har varit många rubriker i media om vädret det här året. Vissa lantbrukare har drabbats värre än andra, men de flesta har drabbats på något sätt. Vallsörden räddades upp av regnet, men spannmålen hade svårare att hämta sig efter den inledande torkan. En del har beskrivit skördeåret 2023 som det sämsta någonsin.

Vissa år är värre än andra

Men hur kan man skydda sig mot den här typen av extremväder? Så här säger Martin Nordström som även ställt frågan till Stefan Magnusson, produktansvarig Lantbruk på Dina Försäkringar.

Sätt dig ner och se vad som är dina största risker och fundera över hur du kan försöka att förebygga eller minimera dessa risker.

– Vi vet sedan innan att vissa år är värre än andra. Det blev extra tydligt det här året. Många planerar och säkrar upp genom att i större utsträckning så på både höst och vår för att sprida riskerna. De som är vana

vid torra vårar kanske prioriterar större höstsådd för att dessa grödor är mindre torkkänsliga på försommaren, berättar Martin Nordström.

Lantbrukare har varit beroende av vädret i alla tider – det kan man inte styra över. Men det finns vissa saker man kan göra för att vara bättre förberedd.

– Klimatförändringarna gör ju att det blir både blötare och torrare. För att skydda sig mot torka bygger en del bevattningssystem med dammar där man samlar vatten för att kunna använda senare. I det omvända läget med för mycket regn är det viktigt att man har sett över dräneringen av åkrarna och att diken är rensade, berättar Stefan Magnusson på Dina Försäkringar.

Försäkra skogen

Han betonar även vikten av att försäkra sin skog om man är skogsägare. Torrare väder ökar risken för brand och med klimatförändringarna ökar också risken för stormar, som stormen Hans som drabbade Sverige i augusti.

– De flesta skogsägare har en brandförsäkring idag men alla har inte stormförsäkring. Stormförsäkring kostar lite mer så där behöver du göra en avvägning av riskerna. Ju mer belånad fastigheten är och ju mer beroende du är av intäkter från skogen, desto viktigare är det med ett brett skydd. I stormförsäkringen ingår både storm, snöbrott och plantskydd, och plantskyddet gäller även plantor som drabbas av torka.

Martin Nordström, Landshypotek Bank (övre bild) och Stefan Magnusson, Dina Försäkringar (nedre bild) berättar hur man kan skydda sig mot extremväder som lantbrukare.

Se över vägar på fastigheten

Stefan tipsar också om att se över vägar på fastigheten. Privata skogsbilvägar och vägar ut till fält täcks av lantbruksförsäkringen om de exempelvis skulle förstöras i en översvämning. Men då gäller det att diken är underhållna och dräneringen är korrekt utförd för att försäkringen ska gälla.

– Efter stormen Hans fick vi flera frågor om förstörda vägar. Det var även flera vägsamfälligheter som drabbats, men där finns sällan skydd för skador orsakade av översvämningar, förklarar Stefan.

Det viktigaste, enligt både Stefan och Martin, är att se till sina egna förutsättningar på gården och ta ner riskerna där det går.

– Det bästa tipset är nog att se över vilka som är ditt företags största risker och fundera över hur du kan förebygga eller minimera dessa. Att bestämma när det ska regna eller vara sol har vi lärt oss är omöjligt. Så du får se till vilka faktorer du råkar över, avslutar Martin Nordström.

Du vet väl att du kan få rabatt hos Dina Försäkringar?

Som medlem hos Landshypotek får du ditt gårdslösöre, med upp till 10 prisbasbelopp, försäkrat kostnadsfritt när du tecknar Dina Försäkringars gårdsförsäkring.

→ Läs mer på landshypotek.se/dinaforsakringar

Bli svårlurad!

Det blir allt vanligare med bedrägerier där kriminella försöker lura till sig pengar och känslig information från bankkunder. Samtidigt ändrar bedragarna metoder och kommer på nya kreativa sätt att luras. Så vad kan du göra för att skydda dig själv?

Det viktigaste är att vara vaksam och se till att aldrig lämna ut personliga uppgifter vare sig i samtal via telefon eller meddelanden du fått som sms eller per mejl. Lägg på luren om samtalet känns obekvämt och svara eller klicka inte på oväntade meddelanden.

Bedrägeriförsök kan ske både via telefon, sms och mejl. Telefonbedrägeri är en vanlig form där uppringaren utger sig för att ringa från din bank, polisen, en myndighet eller att vara en närstående. Bedragaren kan försöka stressa dig, till exempel genom att påstå att du är utsatt för en situation som måste åtgärdas omedelbart. Därefter kan de erbjuda hjälp att lösa det påhittade problemet, exempelvis genom att be dig lämna ut svarskoder från säkerhetsdosan, använda din e-legitimation eller signera en swishbetalning.

Bedrägeribrottslighet har blivit ett växande samhällsproblem och bedragare riktar ofta in sig mot de äldre och mest sårbara i samhället, men alla kan drabbas.

Landshypotek står därför, tillsammans med andra banker, bakom initiativet Svårlurad! för att sprida kunskap och ge tips och råd om hur man kan skydda både sig själv och närstående mot bedrägerier.

Tips för att bli svårlurad

- Lita inte på uppringaren bara för att den kan ha tillgång till personliga uppgifter om dig.
- Lämna inte ut lösenord eller koder till någon utomstående.
- Banken ringer aldrig för att be dig logga in eller lämna ut personliga uppgifter. Logga därför endast in med BankID om du själv har kontaktat din bank eller har bett om att bli uppringd. Lägg på om samtalet känns obekvämt, stressande eller konstigt.
- Svara inte på sms eller mejl som uppges vara från banken och klicka inte på några länkar om det finns i meddelandet.
- Godkänn aldrig fjärrstyrning av din dator.
- Ring inte okända telefonnummer på någon annans uppmaning.
- Öppna inte mejl eller bifogade filer som du inte förväntat dig att få.

→ [Läs mer på svarlurad.se](https://www.svarlurad.se)

Rekordstort intresse för tryggt sparande

Det nya ränteläget och höga inflationen har tvingat många att se över sin ekonomi. Vi på Landshypotek har samtidigt sett ett växande intresse för trygga sparformer och många nya sparkonton har öppnats under året. Landshypotek har även höjt sparräntan vid upprepade tillfällen.

Nu när mycket kostar mer är det en god idé att aktivt planera sin ekonomi och hur man bäst tar vara på det överskott man har. Ett tryggt sätt att ta höjd för oväntade kostnader och svängningar i ekonomin är att bygga upp en lättillgänglig buffert som ger avkastning tills pengarna ska användas.

– Den senaste tiden har varit präglad av ekonomisk osäkerhet, där lantbrukarna tvingas orientera sig och göra vägval bland allt större risker. Med den ekonomiska utvecklingen vill många se sig om efter trygga sparformer, säger Stefan Malmström, affärschef för jord och skog på Landshypotek Bank.

I det nya ränteläget har Landshypotek Bank successivt höjt sparräntan och har idag bland marknadens mest konkurrenskraftiga räntor. Som medlem får du en extra förmånlig sparränta på Sparkonto Jord och skog. Där kan intäkter från verksamheten och andra pengar växa tryggt.

– Det är klokt att sätta in pengar man inte behöver för stunden på ett sparkonto med ränta och fria uttag. Då är de lättillgängliga om du skulle behöva dem snabbt. Genom Landshypoteks affärsmodell bidrar sparpengarna också till att utveckla svenskt lantbruk och landsbygd, avslutar Stefan Malmström.

Information om statlig insättningsgaranti

Kontot omfattas av den statliga insättningsgarantin enligt beslut av Riksgälden. Varje kontohavare har rätt till ersättning för sin sammanlagda kontobehållning i Landshypotek Bank med ett belopp om högst 1 050 000 kr. Utöver detta belopp kan kontohavare enligt lag under vissa förutsättningar få ersättning för vissa insättningar som hänförs till särskilt angivna händelser, t ex försäljning av privatbostad, med högst 5 miljoner kr. Riksgälden betalar ut ersättningen inom 7 arbetsdagar från den dag banken försattes i konkurs eller Finansinspektionen beslutade att garantin ska träda in. För mer information se www.insattningsgarantin.se.

→ [Se aktuella räntor på landshypotek.se](https://www.landshypotek.se)

Vill du berätta om din verksamhet i kommande nummer?

Skriv några rader i ett mejl till
kommunikation@landshypotek.se
Kanske är det dig vi kan läsa om
och inspireras av i nästa
medlemsporträtt!

Medlemsaktuellt är en tidning för Landshypoteks alla medlemmar. Den publiceras även som nedladdningsbar pdf på landshypotek.se/medlem. För produktionen svarar enheten för strategisk kommunikation samt marknad på Landshypotek Bank.

Medlemsporträttet av Sofie och Alexander på Åsen i Södra Björnfall är skrivet av Pontus Holmgren. Bilderna därifrån är tagna av Peter Jansson.

Ansvarig utgivare: Tomas Uddin, Chef Strategisk kommunikation, Landshypotek Bank

kommunikation@landshypotek.se
landshypotek.se